

- Alle medewerkers werkzaam binnen de geselecteerd klantprocessen interne opleiding Procesgericht werken & Lean aanbieden.

Om bovenstaande doelen te realiseren zijn binnen onze organisatie 3 Lean verbetercoaches beschikbaar (1 fte in totaal).

Juridisch

Jaarlijks wordt aan de hand van kengetallen zoals aantallen en uitkomsten van bezwaren, rechtszaken en aansprakelijkstellingen onderzocht of de organisatie juridisch in control is en of de juridische kwaliteit van werkprocessen voldoende is. Indien noodzakelijk worden verbeteracties ingezet, bijvoorbeeld op het gebied van kennisontwikkeling en -uitwisseling, kwaliteit van regelgeving, bevoegdheden, te gebruiken formats en sjablonen.

Daarnaast zijn in 2019 de volgende 4 speerpunten van belang:

1. **Digitalisering van bekendmakingen.** Naar alle waarschijnlijkheid gaat in de loop van 2019 de Wet elektronische publicatie algemene bekendmakingen en mededelingen in werking. Dit houdt de verplichting in tot digitale bekendmaking en kennisgevingen in het elektronisch gemeenteblad. Digitale bekendmaking wordt voorwaarde voor de inwerkingtreding van besluiten. De terinzagelegging van stukken als onderdeel van een kennisgeving, bijvoorbeeld in een openbare voorbereidingsprocedure, moet ook elektronisch gebeuren. De elektronische bekendmaking wordt geïmplementeerd in de werkprocessen;
2. **Privacy en gegevensbescherming.** De (Europese) Algemene verordening gegevensbescherming is 25 mei 2018 in werking getreden. Wij voldoen als organisatie aan de wettelijke eisen rondom privacy. Geconstateerd is dat de privacy awareness bij medewerkers en leidinggevenden nog wel verbeterd moet worden. In 2019 wordt hier aandacht aan geschonken met een bewustwordingscampagne.
3. **Wet normalisering rechtspositie ambtenaren.** Deze wet gaat op 1 januari 2020 in werking. Voor die tijd moet nog veel voorbereid worden. De juridische gevolgen van het gewijzigde arbeidsrechtelijk regime moeten in kaart worden gebracht, bestaande aanstellingen worden (tweezijdige) arbeidsovereenkomsten en aan de hand van de cao gemeenten, die straks gaat gelden in plaats van de CAR-UWO, moet beoordeeld worden welke lokale regelingen daarnaast nog mogelijk en nodig zijn. De juridische voorbereidende werkzaamheden worden verricht binnen de projectgroep WNRA.
4. **Bezwaarschriften.**
 - De bezwaarschriftencommissie gaat **digitaal werken**. Indienen van bezwaarschriften gebeurt zo veel mogelijk digitaal, al moet er de mogelijkheid blijven om dit op papier te doen. De commissieleden gaan papierloos werken, ook tijdens zittingen. Hiervoor moet een keuze gemaakt worden voor een te hanteren digitaal systeem. De uitwisseling van de digitale dossiers moet op een betrouwbare en veilige manier gebeuren. Partijen bij een bezwaarprocedure worden ook zoveel mogelijk digitaal benaderd, voor wat betreft de uitwisseling van stukken en informatie over de procedure.
 - In 2019 wordt de nodige voorbereiding hiervoor gedaan en een start gemaakt met de implementatie in het werkproces.
 - In 2019 wordt eveneens een proef gedaan met het inzetten van **enkelvoudige zittingen** voor Kamer II (ruimtelijke en overige zaken). Wanneer zaken hier geschikt voor zijn kan deze vereenvoudigde afhandeling tijdswinst opleveren.

3.6 VERBONDEN PARTIJEN

3.6.1 Inleiding

Op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), titel 2.3., artikel 15, dient de gemeente in de begroting aandacht te besteden aan derde rechtspersonen, waarmee de gemeente een bestuurlijke en financiële band heeft. Er zijn immers bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen en risico's, die uit gemeenschappelijke regelingen, deelnemingen in NV's, stichtingen of verenigingen of andere overeenkomsten kunnen voortvloeien. Om te spreken van een verbonden partij, dient de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang in de betreffende partij te hebben.

De paragraaf verbonden partijen dient tenminste te bevatten:

1. de visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting;
2. de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;
3. de lijst van verbonden partijen.

3.6.2 Bestuurlijk belang

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een bestuurlijke participatie of het hebben van stemrecht. Het uitoefenen van bestuurlijke invloed op het bestuur van een bestuurlijk verbonden organisatie door de gemeente is er op gericht het publieke belang te dienen. In het nastreven van het publieke belang dient de reden gelegen te zijn van het aangaan van een relatie met een derde rechtspersoon.

3.6.3 Financieel belang

Alleen een bestuurlijk belang maakt een partij nog geen zogenaamde verbonden partij, daarvoor is ook een financieel belang vereist. Onder financieel belang worden niet alleen eigendomsrechten, zoals die voortvloeien uit het bezit van aandelen begrepen, maar ook constructies als het verstrekken van leningen, het verlenen van subsidies en het stellen van garanties.

3.6.4 Beleid verbonden partijen

In de "Nota verbonden partijen" is een dwingend kader opgenomen voor de oprichting van en de deelneming in een publiekrechtelijke of privaatrechtelijke organisatie, maar ook voor de gemeentelijke vertegenwoordiging in deze organisaties. Bovendien geeft deze nota aan op welke wijze de interne controle, verantwoording en toezicht met betrekking tot de verbonden partijen is geregeld. Het doel hiervan is de gemeenteraad zicht te geven op de mate waarin de beoogde doelstellingen binnen de verbonden partijen worden gerealiseerd, op goede borging van het publieke geld dat in de verbonden partijen omgaat en op adequate beheersing van de eventuele risico's.

In de Uitvoeringsagenda 2014-2018 is bij speerpunt 11 'Regionale samenwerking' vermeld dat we interne sturing, beheersing, verantwoording en toezicht m.b.t. verbonden partijen willen verbeteren. En ook de mogelijkheden van de raad vergroten om haar kaderstellende en controlerende rol uit te oefenen. Als uitwerking van genoemd speerpunt werken we aan een (nieuwe) actualisatie van de Nota verbonden partijen. Ook de paragraaf verbonden partijen passen we aan.

In voorliggende versie vermelden we vooraan een beknopt samenvattend overzicht van alle verbonden partijen. In komende versies willen we meer aandacht geven aan het bereiken van doelstellingen van de partijen en het bereiken van de doelstellingen van de gemeente met deelname in de verbonden partij. Waarbij het niet alleen financiële doelen betreft, maar ook inhoudelijke prestatieafspraken.

3.6.5 Overzicht verbonden partijen

Verbonden partij	Bijdrage 2019	Dividend 2019
<i>Gemeenschappelijke regelingen</i>		
Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM)	3.394.260	-
Omgevingsdienst regio Arnhem (ODRA)	781.081	-
Werkvoorziening Midden-Gelderland (Presikhaaf Bedrijven)	4.157.000	-
Parkorganisatie (Park Lingezen)	240.000	-
MGR Sociaal Domein Centraal Gelderland	471.806	-
Euregio Rijn-Waal	11.875	-

Recreatieschap Over-Betuwe	30.438	-
Vervoersorganisatie regio Arnhem Nijmegen (VAN)	627.339	-
Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen City Region	89.973	-
Gemeenschappelijke Orgaan voor Onderwijszaken in de regio	0	-
<i>Vennootschappen en coöperaties</i>		
Westeraam	-	-
Commandiet Westeraam B.V.	-	-
GEM Westeraam Beheer B.V.	-	-
GEM Westeraam Elst C.V.	-	-
Ondernemerscentrum De Schalm B.V.	-	40.000
Bank Nederlandse Gemeenten N.V.	-	55.057
Vitens N.V.	-	114.556
<i>Stichtingen en verenigingen</i>		
St. Samenwerkingsverband Glasvezelnetwerk Arnhem (SSGA)	4.500	-
<i>Overige verbonden partijen</i>	-	-
-		
Totaal	9.808.272	209.613

3.6.6 Toelichting verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM)

Regionale brandweer:

Geen relevante ontwikkelingen (going concern).

Volksgezondheid:

Voor 2019 brengt de VGGM als reactie op externe ontwikkelingen een aantal beleidsintensivering in beeld. De dekking voor deze voorstellen kan voor een groot deel naerschikking binnen bestaande budgettaire kaders plaatsvinden.

De JGZ heeft raakvlakken met de Jeugdwet: veel preventieve activiteiten vallen onder de JGZ terwijl (curatieve) zorg vanuit de Jeugdwet geregeld is. De JGZ kan voor preventieve interventies ingezet worden, in aansluiting op de inrichting van het sociaal domein. Omdat dat in iedere gemeente anders is vormgegeven, is er sprake van maatwerk. Voor het regionale deel, het uniforme deel, worden regionale afspraken gemaakt.

Veilig Thuis:

De 16 colleges van de gemeenten Gelderland-Midden hebben het besluit genomen met ingang van 1 januari 2017 Veilig Thuis in te richten als zelfstandige stichting onder bestuurlijke aansturing van de gemeenschappelijke regeling VGGM. In 2018 wordt er een regionale financieringsystematiek ontworpen. De nieuwe bekostigingsstematiek voor Veilig Thuis gaat per 1 januari 2019 in.

Omgevingsdienst regio Arnhem (ODRA)

In het bedrijfsplan van de ODRA werd destijds bij de oprichting van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) in 2012 vastgesteld dat de eerste jaren het principe van inputfinanciering zou worden aangehouden. En dat er vanaf 2018 in beginsel volledig op basis van outputfinanciering zou worden gewerkt. Hiertoe is er in 2017 een zogeheten PDC (productencatalogus) opgesteld. Deze planning is echter te ambitieus gebleken. Momenteel wordt een aantal varianten onderzocht, invoering wordt verwacht per 1 januari 2020. Zoals u weet is in het AB van 5 juli 2018 besloten tot een nieuwe afrekenmethodiek voor 2018 en 2019. Afname in 2018 en 2019 vindt plaats op basis van werkelijk bestede uren. Aangezien Overbetuwe ten tijde van inputfinanciering extra uren heeft ontvangen leidt deze nieuwe afrekenmethodiek voor onze gemeente tot een negatief herverdeelteffect.

De ODRA voldoet inmiddels, in samenspraak met alle partners, aan de VTH kwaliteitscriteria 2.0 die door de rijksoverheid zijn opgesteld. Dit mede dankzij veranderingen die enkele jaren geleden in de organisatie en de werkwijzen zijn doorgevoerd. De laatste jaren is gebleken dat de door de ODRA geraamde kosten voor de opgedragen taken in Overbetuwe, uitgaande van dit vernieuwde kwaliteitsniveau, structureel toenemen. Dit wordt met name veroorzaakt door een toename van het aantal inrichtingen, en daardoor dus ook van het aantal milieu-meldingen en -aanvragen. Daarnaast is er een stijging in de afgenomen uren als gevolg van de regiekamer en het aantal hercontroles. Wij volgen uiteraard de stappen die de ODRA daarbij zet, alsmede de keuzes die daarbij steeds moeten worden gemaakt, nauwlettend. De bijdrage 2019 van € 781.081 genoemd in deze paragraaf betreft het beschikbaar gemeentelijk budget 2019. Ten tijde van het opstellen van de gemeentelijke begroting 2019 constateren wij dat, met name door het herverdeeldeffect van de nieuwe afrekenmethodiek en de stijging van het aantal inrichtingen, de ODRA bijdrage 2019 aanzienlijk hoger zal uitvallen dan het beschikbare budget. Het definitieve werkprogramma 2019 wordt in oktober 2018 afgerond. De definitieve ODRA begroting 2019 (en dus ook de gemeentelijke bijdrage 2019, inclusief financiële consequenties) worden eind 2018 via een afzonderlijk raadsvoorstel aan u voorgelegd.

Werkvoorziening Midden-Gelderland (Presikhaaf Bedrijven)

De Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorziening Midden-Gelderland, beter bekend als Presikhaaf Bedrijven (PHB) heeft op dit moment nog slechts de taak het formele werkgeverschap voor de medewerkers in de Sociale Werkvoorziening te verzorgen. Hiermee is in 2019 een bedrag van € 4.157.000 gemoeid, waarmee ten opzichte van eerder begrootte middelen een aanzienlijke besparing is gerealiseerd. Met de overdracht van de uitvoerende activiteiten aan Scalabor BV bestaan er niet langer exploitatierisico's voor de deelnemende gemeenten. Voorzien wordt dat de resterende taken van PHB vanaf 1 januari 2019 als module worden ondergebracht in de MGR. Op dat moment zal de Gemeenschappelijke Regeling worden geliquideerd.

Park Lingezegen

Eind 2018 is de basisuitrusting volledig gerealiseerd. Voor de gebieden die al ingericht wordt invulling geven aan het beheer conform het beheerplan. Alle deelnemers dragen bij aan het beheer van het park (elk € 240.000 per jaar). Deze bijdragen en middelen zijn voldoende om het park een aantal decennia te kunnen onderhouden. Uit de prognose van de begroting van de Parkorganisatie blijkt dat er na afronding van de werkzaamheden ten behoeve van het aanleggen van de basisuitrusting een overschot verwacht mag worden van € 4 miljoen. De provincie Gelderland heeft de parkorganisatie gevraagd of zij bereidt is de resterende gronden binnen de basisuitrusting marktconform aan te kopen.

De grondgebiedgemeenten Overbetuwe en Lingewaard hebben schriftelijk aan de provincie kenbaar gemaakt dat zij de gronden zelf willen aankopen en de middelen hiervoor beschikbaar hebben. Op basis van de huidige inzichten van de te verkopen gronden binnen de basisuitrusting worden voor de gemeente Overbetuwe de kosten van grondaankoop ingeschat op € 1.650.000. De raad van de gemeente Overbetuwe heeft in haar brief van juni 2018 aangegeven dat zij het wenselijk achten dat het eigenaarschap bij één overheidsinstantie komt te liggen, waarbij zij de voorkeur hebben aangegeven dat het eigenaarschap bij de grondgebonden gemeenten komt te liggen om een succesvolle doorontwikkeling te garanderen. Daarnaast heeft de raad aangegeven dat zij graag openheid en transparantie in dit gehele proces zien en graag volledig geïnformeerd willen worden. De doelstelling van de Parkorganisatie is om eind 2018 besluitvorming te hebben over de doorontwikkeling en die nieuwe (beheer)organisatie. Vervolgens zal de huidige GR moeten worden aangepast.

MGR Sociaal Domein regio Centraal Gelderland

Op dit moment bestaat de regeling MGR SDCG uit drie modules (de module Inkoop, de module onderwijszaken en de module werkgeversservicepunt). Anno augustus 2018 worden voorbereidingen getroffen om de module werkgeverschap (verloning) presikhaaf per 1-1-2019 onder de MGR te brengen. Dit wordt de module Werkgeverschap Sociale Werkvoorziening (WgSW). Hiertoe moet de regeling gewijzigd worden (traject, september-november respectievelijk college en raad) waarna B&W definitief besluit wel/niet mee te doen aan de module. Indien besluitvorming positief is zal de begroting in 2019 gewijzigd worden.

Samenwerkingsverband Euregio Rijn-Waal

In 2018 zijn er met betrekking tot het toekomstige Europese structuurbeleid na 2020 belangrijke besluiten te verwachten die mogelijk gevolgen hebben voor de Euregio Rijn-Waal. Voor 2019 zijn er

geen ontwikkelingen te verwachten. Bijdrage 2019 is gebaseerd op de begroting 2018, omdat de begroting 2019 pas in november 2018 wordt verwacht.

Recreatieschap Over-Betuwe

Er zijn geen ontwikkelingen te verwachten met betrekking tot het Recreatieschap.

Vervoersorganisatie regio Arnhem Nijmegen (VAN)

De 18 deelnemers werken samen op het gebied van het regionale doelgroepenvervoer. Dit betreft het vervoer voor inwoners die wegens een beperking geen gebruik kunnen maken van regulier openbaar vervoer. De structurele bijdrage van Overbetuwe bedraagt € 627.000 per jaar.

Het laatste kwartaal van 2018 brengt de regio in beeld hoe het samenwerkingsverband na de zomer van 2020 vormgegeven wordt, hoe de volgende aanbesteding wordt ingevuld en welke acties er vanaf 2019 worden ondernomen om meer grip te krijgen op de kosten van het doelgroepen vervoer.

Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen City Region

De regionale samenwerking is in december 2015 formeel gestart op basis van de voorstellen van de Stuurgroep Regionale Samenwerking. Voor het jaar 2018 is gemeld dat een mogelijk eerste aanleiding voor een herijking van de kaders gevonden zou kunnen worden in de evaluatie van de samenwerking. De evaluatie is in de eerste helft van 2018 afgerond. Het bestuur onderschrijft de conclusies van het rapport dat de samenwerking voldoet aan de wensen en verwachtingen van de betrokken partnergemeenten en meest vooraanstaande stakeholders en dat verdere doorontwikkeling op de gekozen koers mogelijk en wenselijk is.

Vanuit het bestuur werken we in 2018 verder aan de afronding van de visie voor de regio, zoals deze in november 2017 tijdens de Regiodag in Nijmegen voor het eerst is gepresenteerd. De regio Arnhem-Nijmegen heeft een unieke combinatie van economische kracht met ruimte, groen, historie en cultuur. Dit geeft een hoge kwaliteit van werken, wonen en leven. Dit besef nodigt uit om samen verder te werken aan een Gezonde Groei van onze regio. In 2018 wordt de laatste hand gelegd aan de verwoording en verbeelding van de visie. Vanaf 2019 zal uitvoering gegeven worden aan de visie. Tijdens het Bestuurlijk Overleg van oktober 2018 wordt voorgesteld de inwonerbijdrage per 1 januari 2019 te verhogen naar € 1,88.

Gemeenschappelijk Orgaan voor Onderwijszaken in de regio Arnhem (GRO)

Met de invoering van de Participatiewet, is Arnhem per 1-1-2015 centrumgemeente in onze regio voor de uitvoering van de volwasseneneducatie. De GRO wordt, vooruitlopend op besluitvorming daarover, met ingang van 2018 opgeheven. De taken van volwasseneneducatie worden (in tegenstelling tot de RBL-modules die hieronder benoemd worden) niet in een andere gemeenschappelijke regeling ondergebracht. Vanwege de centrumgemeente-constructie is dat nl. niet nodig. De andere tak van de GRO richt zich op de regionale aanpak van de gemeentelijke taken uit de Leerplichtwet, wettelijke taken op grond van de RMC-functie en het vroegtijdig schoolverlaten (vsv). Ten behoeve hiervan is een Regionaal Bureau Leerplicht ingericht bij de gemeente Arnhem als centrumgemeente. Vanaf 2018 worden de submodules Leerplicht, RMC en vroegtijdig schoolverlaten (en daarmee het RBL) ondergebracht in de MGR. De besluitvormingsprocedure daarvoor loopt nu. De GRO komt daarmee te vervallen (wordt opgeheven). De bijdrage van gemeente Overbetuwe aan de 3 RBL-modules wordt in 2018 lager dan voorheen, vanwege nieuwe afspraken over de verdeelsleutel voor bijdragen van gemeenten.

Vennootschappen en coöperaties

Westeraam

In 2018 is de verdere ontwikkeling / verkoop van Vierslag voorzien, het meest recent in ontwikkeling gebrachte deelgebied binnen Westeraam. In andere deelgebieden zullen zo veel mogelijk van de resterende locaties worden ingevuld, zoals bijv. Groenordstrip, ca. 16 woningen Regenboog ter hoogte van Scholenzone, laatste kavels Linge- en Lanenbuurt en laatste (bedrijfs)kavels aan de Nieuwe Aamsestraat.

Ondernemerscentrum De Schalm B.V.

Er zijn geen relevante ontwikkelingen te verwachten voor 2019.

Bank Nederlandse Gemeenten

De Bank Nederlandse Gemeenten is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De staat is voor de helft aandeelhouder van de bank en gemeenten, provincies en waterschap zijn de aandeelhouder voor de andere helft. De kredietwaardigheid van de bank is uitstekend (AAA). De bank heeft een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.

De gemeente, als aandeelhouder, ontvangt jaarlijks een winstuitkering (dividend). De omvang daarvan is afhankelijk van het financieel resultaat van het jaar voorafgaand. Het renteresultaat zal in 2018 naar verwachting uitkomen binnen een bandbreedte van EUR 390 tot EUR 440 miljoen. Over 2019 geeft de bank geen verwachting af. Een betrouwbare verwachting van de ongerealiseerde resultaten binnen het resultaat financiële transacties is niet te geven als gevolg van de onvoorspelbare bewegingen op de financiële markten. De bank acht het daarom niet verantwoord een uitspraak te doen over de verwachte nettowinst 2018 en 2019. Er zijn geen verwachte ontwikkelingen aangegeven door de BNG voor de periode tot en met 2019, die aanleiding zouden kunnen geven het aandeelhouderschap in de BNG te heroverwegen.

Vitens N.V.

Voor Vitens zijn voor 2019 geen relevante bestuurlijke of financiële ontwikkelingen te verwachten. De verwachte winst en de daarmee verband houdende dividenduitkeringen aan de aandeelhouders zal in lijn liggen met die in voorgaande jaren. Ook de aflossing van de achtergestelde lening zal conform planning zijn.

*Stichtingen en verenigingen***Stichting Samenwerkingsverband Glasvezelnetwerk Arnhem (SSGA)**

Voor SSGA zijn voor 2019 geen relevante bestuurlijke of financiële ontwikkelingen te verwachten.

Overige verbonden partijen

Geen.

Verbonden partij + categorie	Doelstelling/ Openbaar belang	Bestuurlijk belang	Financieel belang	Deelnemende partijen	Risico's	Verw. verm. (EV+VV) per 1/1/19	Verw. verm. (EV+VV) per 31/12/19	Prog.
Gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden te Arnhem (VGGM) Categorie A	Draagt zorg voor de wettelijke gemeentelijke taken op het gebied van openbare gezondheidszorg, jeugdgezondheidszorg, preventie, epidemiologie, hulpverlening op het gebied van de brandweer, geneeskundige hulpverlening bij rampen, ambulancehulpverlening, GGD en de meldkamerfunctie van brandweer en ambulancedienst	Burgemeester A.S.F. van Asseldonk is lid van het Algemeen Bestuur (plv wethouder R. Engels) lid van het Dagelijks Bestuur en lid van de financiële commissie VGGM	Bijdrage 2019: Totaal: € 3.394.260 Te specificeren in: Regionale brandweer € 2.126.697 Jeugdgezondheid € 615.258 Volksgezondheid € 652.305	16 regio-gemeenten: Arnhem, Barneveld, Doesburg, Duiven, Ede, Lingewaard, Nijkerk, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Rijnwaarden, Scherpenzeel, Wageningen, Westervoort en Zevenaar	Gering De GR beschikt over een bedrijfsreserve (ABR) die groot genoeg is om exploitatietekorten of risico's te dekken.	Eigen Vermogen: (op 01-01-2017) € 5.451.000 Vreemd Vermogen: (op 01-01-2017) € 45.463.000	Eigen Vermogen: (op 31-12-2017) € 8.239.000 Vreemd Vermogen: (op 31-12-2017) € 37.036.000	1 7
Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem (ORA), later ODRA geworden Oprichting 14 november 2012. Categorie A	De regeling is ingesteld ter gemeenschappelijke behartiging van de belangen van de deelnemers terzake van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht. Onder de belangen van de deelnemers wordt tevens begrepen het belang van een goede samenwerking tussen de omgevingsdiensten in Gelderland.	Wethouder D.E.W. Horsthuis-Tangelder is lid van het Algemeen Bestuur	Bijdrage 2019: € 651.760	Provincie Gelderland en 11 regio-gemeenten: Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Rijnwaarden Westervoort en Zevenaar.	Risico is in principe beperkt tot de verstrekte bijdrage. Eventuele bedrijfsrisico's worden gedragen naar rato van inbreng van taken en verantwoordelijkheden zoals beschreven in het bedrijfsplan van ODRA.	Verwacht eigen vermogen € 771.000 Verwacht vreemd vermogen € 1.104.000	Verwacht eigen vermogen € 771.000 Verwacht vreemd vermogen € 900.000	7
Gemeenschappelijke regeling Werkvoorziening Midden-Gelderland(Presikhaaf Bedrijven) te Arnhem	Het bieden van werk onder aangepaste omstandigheden aan personen die (nog) niet kunnen re-integreren in een reguliere baan	Wethouder Horsthuis- Tangelder is lid van het Algemeen Bestuur (plv wethouder Engels) lid van	Bijdrage 2019: € 4.157.000	10 regio-gemeenten: Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard,	Geen			6

Verbonden partij + categorie	Doelstelling/ Openbaar belang	Bestuurlijk belang	Financieel belang	Deelnemende partijen	Risico's	Verw. verm. (EV+VV) per 1/1/19	Verw. verm. (EV+VV) per 31/12/19	Prog.
Categorie A		het Dagelijks Bestuur.		Nederbetuwe, Overbetuwe, Rozendaal, Rijnwaarden Westervoort en Zevenaar.				
Gemeenschappelijke Regeling Park Lingezegen Categorie A	De realisatie en coördinatie van het beheer Park Lingezegen	Wethouder W.H. Hol is lid van het Algemeen Bestuur en Dagelijks bestuur (plv ?)	Bijdrage beheerskosten € 240.000	Provincie Gelderland en gemeenten: Arnhem, Lingewaard, Nijmegen, Overbetuwe en Waterschap Rivierenland		De begroting 2019 heeft een (netto) tekort van €944.000 . Dat volledige tekort komt ten laste van het positieve batige saldo dat afgelopen jaren is opgebouwd. Het batige saldo is ontstaan uit de bijdragen van de verschillende deelnemers aan de GR.		5
Modulaire Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein regio Centraal Gelderland te Arnhem Categorie A		Wethouder W. Hol is lid van het Algemeen Bestuur (plv. R. Engels)	Bijdrage € 471.806	De 11 regio-gemeenten: Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Wageningen,	Normaal De GR heeft geen eigen vermogen. Tekorten komen voor rekening van de deelnemende gemeenten. Risico's	Eigen Vermogen: € 0 Vreemd Vermogen: € 277.000	Eigen Vermogen € 0 Vreemd Vermogen: € 277.000	6

Verbonden partij + categorie	Doelstelling/ Openbaar belang	Bestuurlijk belang	Financieel belang	Deelnemende partijen	Risico's	Verw. verm. (EV+VV) per 1/1/19	Verw. verm. (EV+VV) per 31/12/19	Prog.
				Westervoort en Zevenaar (na fusie met Rijnwaarden).	a. Autonome ontwikkelingen b. Uittreden van deelnemers			
Gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsverband Euregio Rijn-Waal te Kleve Categorie B	Bevordering van de regionale grensoverschrijdende samenwerking	Euregioraad: - Wethouder Van Baal, plv. wethouder Horsthuis-Tangelder - Janita Hanekamp-Janssen (raadslid), plv H.J. Mulder - Karel Grimm (raadslid), plv R.B.H. Beune	Bijdrage vanuit Overbetuwe € 11.875 in 2018.	De Euregio Rijn-Waal is een Nederlands-Duits openbaar lichaam, waarbij ca. 55 gemeenten en regionale overheden zijn aangesloten.	Gering	Eigen vermogen (op 01-01-2017) € 2.103.000 Vreemd Vermogen (op 01-01-2017) € 1.627.000	Eigen vermogen (op 31-12-2017) € 2.199.000 Vreemd Vermogen (op 31-12-2017) € 1.710.000	10
Gemeenschappelijke regeling Openbaar lichaam Recreatieschap Over-Betuwe te Arnhem Categorie B	De belangen van de deelnemende gemeenten ten aanzien van openlucht recreatie en het toerisme, het landschapsschoon en de natuurbescherming, voor zover het de behartiging van de belangen van de openlucht recreatie betreft, op bovenlokaal niveau	Wethouder D. Horsthuis-Tangelder (plv wethouder W. Hol)	Geen bijdrage In 2001 is de jaarlijkse bijdrage afgekocht met een eenmalig bedrag	Gemeenten Arnhem, Lingewaard en Overbetuwe	Geen Het Recreatieschap Over-Betuwe is één van de drie aandeelhouders van de B.V. Recreatie-maatschappij Rivierengebied. In het geval deze BV niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen, gaat ze (uiteindelijk) zonder verdere verplichtingen van de aandeelhouders failliet	Geen eigen of vreemd vermogen aanwezig		5

Verbonden partij + categorie	Doelstelling/ Openbaar belang	Bestuurlijk belang	Financieel belang	Deelnemende partijen	Risico's	Verw. verm. (EV+VV) per 1/1/19	Verw. verm. (EV+VV) per 31/12/19	Prog.
Bedrijfsvoeringsorganisatie Vervoersorganisatie Arnhem Nijmegen (VAN) Categorie B	De samenwerking van de 18 deelnemende gemeenten moet ertoe leiden dat het aanvullend openbaar vervoer en het gemeentelijk maatwerkvervoer slimmer, efficiënter en klantvriendelijker georganiseerd worden. Tevens kan het beter afgestemd worden op de mogelijkheden van de inwoners.	Wethouder R. Engels, is bestuurslid en tevens voorzitter van de BVO. Plaatsvervanger is D. Horsthuis.	Jaarlijkse bijdrage in de beheerskosten van € 627.339	18 regio-gemeenten: Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar	Normaal De GR heeft geen eigen vermogen. Tekorten komen voor rekening van de deelnemende gemeenten.	Eigen vermogen (op 01-01-2017) - € 19.000 Vreemd Vermogen (op 01-01-2017) € 6.490.000	Eigen vermogen (op 031-12-2017) € 91.000 Vreemd Vermogen (op 01-01-2017) € 5.399.000	6
Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen City Region Categorie A	Het gemeenschappelijk orgaan richt zich op een structurele verbetering van het vestigingsklimaat voor inwoners en bedrijven in de Arnhem Nijmegen City Region, in zowel nationaal als internationaal perspectief. Het gemeenschappelijk orgaan werkt intensief samen met de Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen.	Wethouder W.H. Hol is lid van het bestuurlijk overleg van het gemeenschappelijk orgaan. Leden van de portefeuillehouders-overleggen: · Economie: A.S.F. van Asseldonk · Wonen: wethouder J.A.M. van Baal · Mobiliteit: wethouder D. Horsthuis-Tangelder	€ 89.973	19 regio-gemeenten: Arnhem, Beuningen, Berg en Dal, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Rijnwaarden,	Indien bij de jaarrekening een tekort ontstaat, passen de deelnemende gemeenten het tekort bij. De verdeling van het tekort vindt plaats op overeenkomstige wijze als beschreven bij het bepalen van de inwonerbijdrage.			10

Verbonden partij + categorie	Doelstelling/ Openbaar belang	Bestuurlijk belang	Financieel belang	Deelnemende partijen	Risico's	Verw. verm. (EV+VV) per 1/1/19	Verw. verm. (EV+VV) per 31/12/19	Prog.
		Duurzaamheid: wethouder D. Horsthuis-Tangelder		Westervoort, Wijchen, Zevenaar				
Gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijk Orgaan voor Onderwijszaken in de regio Arnhem Volwasseneneducatie (GOV) te Arnhem Categorie B	Het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de volwasseneneducatie en andere onderwijszaken	Wethouder R. Engels is lid van het Dagelijks Bestuur en lid van het Algemeen Bestuur De GRO wordt in 2018 opgeheven, Onderwijszaken is onderdeel geworden van de MGR	Zie begroting MGR.	10 regio-gemeenten: Arnhem, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rijnwaarden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar				4
Commandiet Westeraam B.V. te Elst Categorie A	Als commanditaire vennoot deelnemen in de commanditaire vennootschap GEM Westeraam Elst C.V. Via de commandiet neemt de gemeente voor 48 % deel in de inbreng van de commanditaire vennoten	Directeur: drs. C.W.W. van den Berg (per 1 okt'18 . M. Knaapen). De directeur van de commandiet tekent de jaarstukken van de GEM	910 aandelen van de 910 (100%)	Gemeente Overbetuwe	In principe groot. Risico bestaat uit mogelijk verlies van de nominale inleg € 217.815. Daarnaast is door de commandiet nog een achtergestelde lening verstrekt van € 1,1 miljoen die kan worden aangesproken bij een mogelijk verlies uit de grond-exploitatie	Eigen vermogen (op 01-01-2017) € 21.420 Vreemd vermogen (op 01-01-2017:) € 217.815	Eigen Vermogen (op 31-12-2017) € 21.330 Vreemd Vermogen (op 31-12-2017) € 217.815	8

Verbonden partij + categorie	Doelstelling/ Openbaar belang	Bestuurlijk belang	Financieel belang	Deelnemende partijen	Risico's	Verw. verm. (EV+VV) per 1/1/19	Verw. verm. (EV+VV) per 31/12/19	Prog.
GEM Westeraam Beheer B.V. te Elst Categorie A	Als beherend vennoot deelnemen in de commanditaire vennootschap GEM Westeraam Elst C.V.	Wethouder J.A.M. van Baal vertegenwoordigt de gemeente als aandeelhouder Stemrecht tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders	2.400 aandelen van de 4.800 (50%)	Gemeente Overbetuwe, Rabo Vastgoed BV, Kondor Wessels Projecten BV en Vos-Projekten BV	Beperkt Risico beperkt tot de nominale inleg: € 10.891	Eigen vermogen (op 01-01-2017) € 457.411 Vreemd vermogen (op 01-01-2017) € 5.429.682* * (incl. € 3.083.136 negatieve BW voorraden.)	Eigen vermogen (op 31-12-2017) € 547.411 Vreemd vermogen (op 31-12-2017) € 6.702.655	8
GEM Westeraam Elst C.V. te Elst Categorie A	Het verkrijgen en vervreemden van onroerende zaken en het bouwrijp maken en het exploiteren van onroerende zaken. Alles binnen het exploitatiegebied	Er vindt geen afzonderlijke vennotenvergadering van GEM CV plaats De jaarrekening wordt schriftelijk vastgesteld (nadat de stukken van de BV al zijn vastgesteld)	GEM Westeraam Beheer B.V. heeft 4% van de aandelen Commandiet Westeraam B.V. heeft een belang van 48% (inleg € 217.814) De overige commandieten hebben tezamen ook 48%	GEM Westeraam Beheer B.V., Commandiet Westeraam B.V. en overige commandieten (drie marktpartijen)	De gemeente heeft via een juridische constructie een belang van 50% in de grondexploitatie van Westeraam	Eigen vermogen (op 01-01-2017) € 453.781 Vreemd vermogen (op 01-01-2017) € 5.442.792* . * (incl. € 3.083.136 negatieve BW voorraden.)	Eigen vermogen (op 31-12-2017) € 453.781 Vreemd vermogen (op 31-12-2017) € 6.702.655	8
Ondernemerscentrum De Schalm B.V. te Andelst/Valburg Categorie A	Het bevorderen van het ontstaan en de groei van zelfstandige, startende, doorstartende en bestaande bedrijven in Midden-Gelderland waardoor een bijdrage wordt geleverd aan de economische ontwikkeling in dit gebied	De Burgemeester vertegenwoordigt de gemeente als aandeelhouder. Stemrecht tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. Wethouder W.H. Hol	Het maatschappelijk kapitaal bedraagt 1.134.450 aandelen à € 1 nominaal Hiervan zijn 226.890 aandelen (= € 226.890) geplaatst bij de gemeente	Gemeente Overbetuwe	Groot, omdat de gemeente Overbetuwe 100% aandeelhouder is	Eigen vermogen per 1 januari 2019: € 1,1 miljoen Geen vreemd vermogen aanwezig	Eigen vermogen per 31 januari 2019: € 1,1 miljoen Geen vreemd vermogen aanwezig	3

Verbonden partij + categorie	Doelstelling/ Openbaar belang	Bestuurlijk belang	Financieel belang	Deelnemende partijen	Risico's	Verw. verm. (EV+VV) per 1/1/19	Verw. verm. (EV+VV) per 31/12/19	Prog.
		is namens de gemeente commissaris	Overbetuwe. De overige aandelen zijn niet geplaatst					
Bank Nederlandse Gemeenten N.V. te Den Haag Categorie B	Uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden door onder andere het aantrekken en uitzetten van gelden, het op andere wijze verlenen van kredieten, het stellen van garanties, het verzorgen van het betalingsverkeer, het verrichten van valutatransacties, het adviseren en bemiddelen bij de uitgifte van en de handel in effecten, het bewaren, beheren en administreren van effecten en andere vermogensbestanddelen ten behoeve van derden, alsmede het oprichten van en deelnemen in andere ondernemingen en/of rechtspersonen, wier doel in verband staat met of bevorderlijk is voor het hiervoor gestelde	Wethouder W.H. Hol vertegenwoordigt de gemeente als aandeelhouder Stemrecht tijdens de Algemene Vergadering van Aandeelhouders	21.762 aandelen van de 55.690.720 (0,03%)	De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van 11 provincies, 1 hoogheem-raadschap en gemeenten	Risico beperkt tot de nominale inleg van € 54.405	Eigen vermogen per 1 januari 2017 €4.486 miljoen *) Vreemd vermogen per 1 januari 2017 €149.483 miljoen * Meest recente informatie gepubliceerd door BNG	Eigen vermogen per 31 december 2017 € 4.953 miljoen *) Vreemd vermogen per 31 december 2017 €135.041 miljoen	Alg. dekk. midd.
Vitens N.V. te Zwolle Categorie B	Het verzorgen van de drinkwatervoorziening	Wethouder W.H. Hol vertegenwoordigt de gemeente als aandeelhouder Stemrecht tijdens de Algemene Vergadering van	34.717 aandelen van de 5.022.404 is 0,691%	107 gemeenten en 3 provincies	Risico beperkt tot het belang in aandelen (€ 34.717)	Verwacht eigen vermogen:		Alg. dekk. midd.